

**TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA
SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA
SECCIÓ CINQUENA**

Recurs núm. 168/2015

SENTÈNCIA Núm. 5201/2020

II-Ims. Srs. i Sres.:

President

Sr. Javier Aguayo Mejía

Magistrats

Sr. José Manuel de Soler Bigas

Sr. Francisco José Sospedra Navas

Sr. Pedro Luis García Muñoz

Sr. Eduard Paricio Rallo

Sra. Elsa Puig Muñoz

Sra. Rosa Maria Muñoz Rodón

Barcelona, 16 de desembre de 2020.

La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, secció cinquena, ha pronunciat la següent sentència en el recurs contenciós administratiu núm. 168/2015, interposat pel Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, actualment Ministerio de Educación y Formación Profesional, representat i dirigit per l'Advocat de l'Estat, essent part demandada el Departament d'Ensenyament, actualment Departament d'Educació, representat i dirigit pel Lletrat de la Generalitat.

Ha estat ponent el magistrat II-Im. Sr. Eduard Paricio Rallo, que expressa el parer de la Sala.

ANTECEDENTS

PRIMER.- En data 24 d'abril de 2015 la representació del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte va presentar en la secretaria d'aquesta Sala escrit d'interposició del present recurs, adreçat contra: a) la inactivitat de la Generalitat de Catalunya ometent tot possible desenvolupament normatiu que, en aplicació dels articles 3.1,

14 i 27.1 de la Constitució i la disposició addicional 38a de la LOE, hagi fixat l'ús del castellà en proporció raonable per a la seva impartició ordinària a les aules i no mitjançant atenció individualitzada, i incomplint l'obligació legal de garantir l'ensenyament en castellà com a llengua vehicular normal, sense determinar en quins horaris i matèries es farà servir; b) contra la resolució ENS/280/2015, publicada al DOGC el 25 de febrer, per la que s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, i altres centres educatius, en diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2015-2016; c) contra la resolució ENS/505/2016, de 25 de febrer, per la que s'aproven les normes de preinscripció i matrícula per al curs 2016-2017; i d) contra la resolució ENS/406/2017, de 24 de febrer, per la que s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes en els centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2017-2018.

SEGON.- En data 20 de juliol de 2015 la part actora va presentar escrit de demanda mitjançant el qual va demanar sentència que:

a/ Anul·li la resolució ENS/280/2015, restableixi la situació jurídica dels alumnes tot ordenant la correcció de l'imprès de preinscripció i trametent el mateix als pares o publicant-lo als diaris oficials i en tres diaris no oficials de major difusió, informant-los que la utilització del castellà no queda limitada al primer curs de l'ensenyament infantil al que s'incorpora l'alumne ni a l'atenció individualitzada del mateix i que constitueix llengua vehicular juntament amb el català a tots els cursos, s'informi a més del dret a rebre el primer ensenyament en la llengua habitual de l'alumne i es faci possible l'exercici d'aquest dret mitjançant una casella a l'imprès de preinscripció o bé per un mitjà no desproporcionat.

b/ Ordeni l'adopció de mesures d'execució per tal que tots els alumnes rebin de forma efectiva i immediata l'ensenyament mitjançant la utilització vehicular de les dos llengües oficials en règim d'igualtat o, subsidiàriament, en els percentatges que es determinin, que no han de ser inferiors al 25% en cap de les dos llengües oficials.

Hom fonamenta el recurs en els següents motius: A/ Que el règim vigent en el sistema educatiu de Catalunya és el de conjunció lingüística, de forma que totes les llengües oficials han de ser-hi presents com a llengua vehicular en una proporció igual, o en la proporció que motivadament i excepcionalment estableixi la Generalitat en cas que constati un dèficit de normalització d'alguna de les llengües, respectant el mínim del 25%, en el ben entès que l'Administració no té marge de discrecionalitat en aquest àmbit; així, no havent establert la Generalitat els percentatges corresponents i havent-se de considerar ja normalitzat l'ús del català, cal concloure que correspon el 50% a cada llengua, percentatge que la Generalitat no garanteix; i B/ Que els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua habitual, com reconeix l'article 21.2 de la Llei 1/98 de normalització lingüística, precepte que no es pot considerar derogat per la Llei 12/09 d'Educació de Catalunya, el qual article 11.4 es limita a afegir el dret a rebre una atenció lingüística individualitzada, essent així que la resolució impugnada no inclou aquest dret que ha de ser facilitat per l'Administració educativa.

TERCER.- Per la seva part, la representació de l'Administració demandada va formular contestació a la demanda en què, d'acord amb els fets i fonaments al·legats, va demanar que no s'admeti aquest recurs o, en tot cas, que es desestimi el mateix amb imposició de les costes processals a l'actora.

QUART.- Mitjançant interlocutòries de dates 27 de maig de 2016 i 11 de maig de 2017 es va ampliar aquest recurs successivament a les resolucions ENS/505/2016 i ENS/406/2017 de preinscripció i matrícula respectivament per als cursos 2016-17 i 2017-18. La recurrent va demanar l'anul·lació dels preceptes impugnats de les resolucions esmentades i la representació de la demandada va demanar la desestimació de les ampliacions dels recursos.

CINQUÈ.- Mitjançant resolució de data 18 de novembre de 2016 es va fixar la quantia d'aquest procés com indeterminada. Acte seguit, es va practicar la prova admesa amb el resultat que consta als actes. Posteriorment, les parts van formular conclusions tot ratificant llurs respectives pretensions.

SISÈ.- Mitjançant diligència final de data 5 de novembre de 2019 es va requerir a la demandada als efectes d'informar sobre els centres públics i concertats en els que s'imparteixen els ensenyaments utilitzant la llengua castellana al menys en un 25% de les hores lectives, incloent-hi l'ensenyament de la pròpia llengua esmentada i, al menys, una altra assignatura troncal o similar. Aquesta diligència final es va reiterar per provisions de 13 de gener i 12 de març de 2020 i va ser complimentada mitjançant informe de 21 d'agost de 2020 que va ser traslladat a les parts als efectes de formular al·legacions.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- Objecte del recurs i objeccions processals que oposa la demandada.

L'Advocat de l'Estat impugna, en primer lloc, la inactivitat de la Generalitat de Catalunya consistent en l'omissió del desplegament normatiu en aplicació dels articles 3.1, 14 i 27.1 de la Constitució i la disposició addicional 38 de la Llei Orgànica 2/06 d'Educació, i també l'incompliment de la seva obligació legal de garantir l'ensenyament en castellà com a llengua vehicular normal, no havent determinat els horaris i les matèries en els que aquesta llengua s'ha d'utilitzar.

Impugna simultàniament la Resolució ENS/280/2015 sobre inscripció als centres educatius catalans, en entendre que restringeix la utilització del castellà al primer curs de l'ensenyament infantil en què s'incorpori l'alumne i mitjançant atenció individualitzada, restricció que afecta també el formulari que la resolució estableix a aquest efecte. Posteriorment el recurs es va ampliar successivament a les

Resoluciones ENS/505/2016 i ENS/406/2017, de preinscripció i matrícula per al curs 2016-17, i per al curs 2017-18, respectivament.

La representació de la Generalitat de Catalunya oposa diversos motius d'inadmissibilitat del recurs.

En primer lloc, pel que fa a la impugnació de la inactivitat de l'Administració, al·lega la manca del requeriment previ previst a l'article 29 de la Llei jurisdiccional. També al·lega la manca de legitimació de l'Administració de l'Estat. Argumenta en aquest sentit que el recurs per inactivitat de l'article 29 de la Llei jurisdiccional es circumscriu als supòsits en els que hi hagi una obligació administrativa de dur a terme una concreta prestació, de forma que només poden reclamar aquells que siguin beneficiaris de la prestació no desplegada. Conclou en aquest sentit que, en el seu cas, la recurrent hauria d'haver plantejat un conflicte negatiu de competències d'acord amb el que preveu l'article 71 de la Llei Orgànica del Tribunal Constitucional.

El lletrat de la Generalitat de Catalunya al·lega finalment que el recurs és igualment inadmissible en la mida que estariem en tot cas davant una inactivitat no impugnable; això és, que no resulta admissible el recurs per inactivitat en els supòsits en els que l'Administració disposa d'un marge d'actuació o quan calgui un acte concret d'aplicació, essent així que en el cas impugnat es reclama la necessitat d'un desplegament normatiu, desplegament respecte el qual l'Administració disposa d'un marge de discrecionalitat.

SEGON.- Sobre els motius d'inadmissibilitat del recurs

Cal desestimar els esmentats motius d'inadmissibilitat.

Així, certament l'article 29 de la Llei jurisdiccional regula el recurs contra la inactivitat material de l'Administració, i disposa per aquesta acció la necessitat de requerir prèviament a l'Administració abans de plantejar la reclamació judicial. Tanmateix, si bé és cert que l'Administració de l'Estat impugna una inactivitat de la Generalitat de Catalunya, no invoca específicament l'article 29 esmentat, ni pròpiament planteja un supòsit d'inactivitat material que respongui al perfil de l'esmentat precepte.

Succeeix que tant la recurrent com la demandada són Administracions públiques que actuen com a tals, de forma que resulta aplicable al cas el règim previst a l'article 44 de la Llei jurisdiccional, règim que inclou l'acció per inactivitat i desplaça la regulació de l'article 29.

Doncs bé, l'article 44 preveu igualment la possibilitat d'un requeriment previ, però es tracta d'una opció facultativa segons que es dedueix de la pròpia dicció literal del precepte i segons que ha establert la jurisprudència (Tribunal Suprem, sentència de 3 de febrer de 2010 -rec. 1588/2006-). Es tracta d'una oportunitat per explorar una via de solució extrajudicial, però en aquest cas el requeriment previ no és una condició d'accés a la jurisdicció.

Pel que fa a la legitimació de l'Administració de l'Estat, no pot haver dubte sobre la seva competència en matèria d'ensenyament en general, i específicament en allò que es refereix a la utilització vehicular de les llengües oficials. Una competència que queda arrelada a la mateixa Constitució -article 149.1.30- i que ha estat reiteradament confirmada per la jurisprudència del Tribunal Constitucional, tant per regular amb caràcter bàsic el nombre d'hores d'ensenyament en castellà -STC 15/13 FJ 4-, com pel que fa a la vigilància dels drets lingüístics en el sistema educatiu -STC 337/94-.

La Llei Orgànica 2/06 reflecteix aquesta competència tot atribuïnt a la l'Alta Inspecció de l'Estat el control de la utilització de les llengües a l'ensenyament -article 150 i DA 38-, seguint en aquest punt allò establert i reiterat ja d'antuvi per la jurisprudència constitucional -STC 6/82-.

En definitiva, no hi ha dubte sobre la competència de l'Estat en aquesta matèria, competència que li atribueix plena legitimació per interposar el recurs. Finalment, en allò que es refereix a l'encaix de l'acció exercida per l'Advocacia de l'Estat, ja s'ha avançat que no estem pròpiament davant d'un recurs plantejat d'acord amb l'article 29 de la Llei jurisdiccional, sinó davant una acció interadministrativa que queda definida en els termes mes amples de l'article 44.

El cas és que, com mes endavant es dirà, les quotes d'utilització vehicular de les llengües oficials no queden predeterminades de forma rígida a l'ordenament, es poden adaptar a les circumstàncies del cas i al grau de normalització de les mateixes, que no és homogeni a tot el territori -STC 337/94-.

Aquesta adaptació a les circumstàncies dels alumnes i dels centres admet inicialment un marge d'actuació i d'organització que no queda determinat a la norma i admet així mateix un grau d'apreciació que es pot manifestar en aspectes com ara la introducció d'una tercera llengua vehicular, a banda del marge que resti per a l'autonomia dels centres.

La jurisprudència ha establert que, en principi, la inactivitat no és susceptible de control jurisdiccional en els casos que l'Administració disposa d'un marge d'actuació o apreciació, (v. gr. STS de 14 de desembre de 2007, RC 7081/2004), com succeeix habitualment en el cas de la potestat normativa. Ara bé sí que ha admès la possibilitat de control jurisdiccional en alguna situació, concretament "**cuando tal omisión sea considerada de un incumplimiento de una obligación expresamente prevista por la ley o de una norma de Derecho europeo que se trata de desarrollar o ejecutar, o cuando el silencio de la norma reglamentaria determine la creación implícita de una situación jurídica contraria a la Constitución o al ordenamiento jurídico**" (Tribunal Suprem, sentència de 16 de juny de 2015, RC. 635/2014).

En definitiva, l'actuació de l'Administració queda sotmesa al control judicial per imperatiu de l'article 106 de la Constitució. Aquesta actuació només pot resultar immune en els àmbits en els que no existeixin paràmetres jurídics de control.

Així doncs, l'admissibilitat processal de l'acció de la recurrent per inactivitat queda reenviada en aquest cas al debat de fons. Serà admissible en la mesura que es constati que, com a conseqüència de la manca d'actuació normativa, d'acte executiu o de l'exercici de la funció de control per part de l'Administració educativa aplicant el marc jurídic relatiu a l'ús vehicular de les llengües oficials a l'ensenyament, la situació que en resulta esdevingui contrària a la Constitució o a l'ordenament jurídic.

TERCER.- El sistema de conjunció lingüística.

En allò que ací interessa, el marc jurídic en el que s'insereix l'ús vehicular de les llengües a l'ensenyament és el següent:

- L'article 35 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix el dret dels ciutadans a rebre l'ensenyament en català, que s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge. Aquest mateix precepte disposa que els alumnes tenen dret a no ésser separats en centres ni en grups de classe diferents per raó de llur llengua habitual.

- La Llei 12/09, d'Educació de Catalunya, reitera l'anterior plantejament però, així mateix, admet la possibilitat d'impartir continguts curriculars o desplegar altres activitats educatives en una llengua estrangera. Disposava alhora que l'ús de les llengües vehiculars es concreta en el projecte lingüístic del centre -articles 12.3, 14 i 92-.

- Ja des de la sentència núm. 87/83 el Tribunal Constitucional ha establert que l'existència de diverses llengües oficials imposa un règim de conjunció lingüística en l'ensenyament, el que significa que totes han de tenir un ús vehicular normal a l'ensenyament.

- Aquest règim de conjunció no respon a un dret subjectiu dels alumnes sinó que és conseqüència de la mateixa oficialitat de la llengua. Condició aquesta que, com s'ha dit, imposa necessàriament el seu ús vehicular -STC 337/94 i 31/10-.

- En aquest aspecte el Tribunal Constitucional va interpretar l'article 35 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en el sentit que la manca de referència explícita del precepte a l'ús vehicular de la llengua castellana no suposava negar el seu ús normal en els mateixos termes que l'ús normal del català -STC 31/10, FJ 24-.

- La Llei Orgànica 2/06, d'Educació, reflecteix l'anterior doctrina en la seva disposició addicional 38^a. Aquesta disposició aborda el règim lingüístic de l'ensenyament a les Comunitats Autònomes que disposen de dos llengües oficials. Preveu en aquest sentit un primer model que integri l'ús vehicular simultani de les dos llengües oficials, amb la possibilitat d'incloure-hi llengües estrangeres -apartat 4.b/-; o bé un model de dos línies, una en cada llengua oficial, amb la única excepció de l'ensenyament de les pròpies llengües oficials que s'ha de fer necessàriament en la pròpia llengua. Un model binari aquest que ja havia estat admès històricament pel Tribunal Constitucional -STC 137/86-.

- A Catalunya, l'Estatut d'Autonomia impedeix taxativament la segregació dels alumnes per grups o aules en funció de la llengua, circumstància que imposa el model d'una única línia d'ensenyament bilingüe; això és, un model de conjunció lingüística.

- L'ús vehicular normal de totes dos llengües no ha de ser necessàriament simètric. El pes d'una o altra llengua es pot adaptar a les circumstàncies. En aquest sentit s'ha admès ja d'antuvi un ús superior del català en atenció a la necessitat de normalització d'aquesta llengua -STC 337/94, FJ10-. Aquesta asimetria ha quedat normativament reflectida a la DA 38, apartat 4.b/ de la Llei Orgànica 2/06, d'Educació.

- La referència a la immersió lingüística de l'article 15 de la Llei 12/09, d'Educació de Catalunya, no ha de ser entesa com un mandat d'ensenyament monolingüe sinó com una eina de normalització lingüística del català; això és, la posició d'aquesta llengua com a centre de gravetat del sistema quan la seva normalització així ho exigeixi, com ha admès el Tribunal Constitucional i la Llei Orgànica 2/06. Això no significa l'exclusió del castellà com a llengua co-vehicular o la seva reducció a una presència residual.

Val a dir que la Llei 12/09 va ser objecte de recurs d'inconstitucionalitat en allò que es refereix al regim lingüístic de l'ensenyament i, si bé l'article 15 no va ser objecte d'impugnació específica, el Tribunal va admetre la constitucionalitat de dit model en la sentència núm. 51/19.

- En l'anàlisi dels casos individuals plantejats fins al moment la jurisprudència d'aquest mateix Tribunal i la del Tribunal Suprem ha establert que, amb independència que el model admeti flexibilitat en funció de les circumstàncies, hi ha un mínim per sota del qual no es pot entendre que l'ús vehicular de la llengua assoleixi la condició de normal dins el sistema. En aquest sentit s'ha fixat un ús vehicular mínim del 25% de les hores lectives. Un percentatge que, a més de l'ensenyament de la pròpia llengua oficial, ha d'incloure íntegrament al menys el d'una altra àrea, matèria o assignatura no lingüística curricular de caràcter troncal o anàleg -**STS de 24 de setembre de 2013, recurs núm. 3011/2012**-.

- Com s'ha esmentat, la jurisprudència constitucional ha entès que la naturalesa oficial de les dos llengües imposa necessàriament el seu ús vehicular a l'ensenyament, sense que es pugui establir la condició d'alguna de les dos llengües com a preferent, independentment de les situacions en les que la necessitat de normalització lingüística o altres circumstàncies imposin un ús més intensiu d'una o altra.

- Tant l'Estat com la Generalitat de Catalunya són competents per determinar l'ús vehicular de les llengües oficials a l'ensenyament (STC 337/94 i STC 31/10). Pertoca a la Generalitat concretar el règim final que deriva de la conjunció de totes dues ordenacions. També li pertoca en la seva qualitat d'Administració executiva en la matèria la responsabilitat de controlar l'aplicació del regim lingüístic que en resulti,

sense perjudici de la competència de la Alta Inspecció d'Ensenyament d'acord amb allò previst a l'article 149 i ss de la Llei Orgànica 2/06.

- Ahora, d'acord amb la Llei Orgànica 2/06, els centres escolars disposen d'autonomia per determinar el projecte educatiu. Un instrument que té l'objectiu d'adaptar la prestació del servei atenent la diversitat, les circumstàncies del lloc i les necessitats de l'alumnat, específicament en ordre a la seva integració –articles 120 i 121-.

En aquest sentit, la Llei 12/09, d'Educació de Catalunya, inclou específicament un projecte lingüístic dins el projecte educatiu de cada centre. Projecte aquell que ha de respondre a la realitat sociolingüística de l'entorn –articles 14 i 91-.

En conseqüència, els centres poden incidir també en la determinació final de l'ús vehicular de les llengües, en el marc de la normativa establerta per l'Estat i per la Generalitat

Aquestes són les fites del regim jurídic que cal tenir presents.

Pel que fa a la situació material de l'ús vehicular d'una i altra llengua oficial en el servei d'educació, es va requerir en el seu moment al Departament d'Ensenyament per tal d'aportar les dades corresponents, resultant que va manifestar que no disposava d'aquesta informació ni podia obtenir-la sense un esforç desproporcionat. Atesa la situació es va requerir un mostreig a l'efecte, considerant que allò rellevant no és tant la situació exacta sinó l'estat de la qüestió als efectes de l'objecte del recurs, que és comprovar una eventual inactivitat de l'Administració demandada.

El cas és que, d'acord amb la informació aportada pel Departament en resposta a l'anterior requeriment, la mostra analitzada posa de manifest que la mitjana d'hores d'utilització del castellà en els centres d'ensenyament és del 18% en el cas de l'educació primària, del 19% en els centres d'educació secundària obligatòria i del 26 % en el cas del batxillerat. Ahora, només 5 dels 184 centres inclosos en la mostra imparteixen íntegrament en llengua castellana un 25% de les àrees o matèries, de les quals almenys una és troncal a banda de l'ensenyament del castellà, en tots els cursos o grups. Concretament compleixen aquest estàndard un 2% dels centres d'educació primària i un 12% dels centres de batxillerat.

Doncs bé, del marc jurídic abans glossat i del resultat de la prova practicada en aquestes actuacions se'n desprenen les següents conclusions:

- La Generalitat de Catalunya resulta competent i responsable als efectes de determinar l'aplicació del regim lingüístic, i fer-ho d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, la Llei Orgànica 2/06, la Llei 12/09, d'Educació de Catalunya, i la resta de l'ordenament.
- De la documentació aportada i la prova practicada en el recurs es desprèn que, en conjunt, l'ús vehicular de la llengua castellana en el sistema d'ensenyament de Catalunya és residual, o al menys així és en una part significativa de centres i grups docents, de forma que es constata una infracció del marc jurídic vigent.

- Aquesta situació resulta contrària a la Constitució d'acord amb la doctrina elaborada per el Tribunal Constitucional, i legítima una acció jurisdiccional contra la inactivitat de la Generalitat de Catalunya.
- La Generalitat no ha exercit la seva competència dictant la normativa, les instruccions o els actes d'aplicació que siguin necessaris als efectes de determinar l'ús vehicular de les llengües a l'ensenyament, ni ha exercit una activitat de control susceptible d'evitar l'esmentada situació.
- Aquesta sentència no ha d'entrar en els aspectes sotmesos a un grau d'apreciació, aspectes en els que els òrgans jurisdiccionals no poden substituir a l'Administració. Ara bé, sí que correspon fixar un ús vehicular mínim de les llengües oficials que permeti redreçar l'actual situació contrària a l'ordenament. Això és, la determinació d'un nivell mínim d'utilització vehicular de la llengua oficial per sota del qual cal entendre que s'infringeix l'imperatiu d'ús ordinari i normal de la mateixa a l'ensenyament. Aquesta presència mínima ha estat fixada per la jurisprudència en un ús vehicular mínim del 25% de les hores lectives que, a més de l'ensenyament de la pròpia llengua oficial ha d'incloure íntegrament almenys el d'altra àrea, matèria o assignatura no lingüística curricular de caràcter troncal o anàleg.
- La resta haurà de ser determinat per la mateixa Administració o pels centres docents en atenció a circumstàncies com ara l'estat de normalització de les respectives llengües oficials segons l'indret o la incorporació vehicular de terceres llengües.

Les anteriors consideracions ens porten a estimar parcialment aquest recurs en el sentit d'establir l'obligació de la Generalitat de Catalunya d'adoptar les mesures que siguin necessàries als efectes de garantir al sistema educatiu de Catalunya un ús vehicular normal de totes dues llengües oficials en els termes esmentats, tant pel que fa al percentatge mínim com al contingut, als efectes d'evitar un ús simbòlic o residual. Us que ha de quedar referit al conjunt dels alumnes.

QUART.- El règim del primer ensenyament i les resolucions de preinscripció.

En el seu moment el Tribunal Constitucional va validar el sistema de conjunció o integració lingüística. La sentència núm. 337/94 posa de manifest en aquest sentit que dit sistema de conjunció porta implícita l'habilitació de medis de recolzament pedagògic als alumnes de nova incorporació, als efectes de facilitar la seva integració pel que fa a la llengua que no dominin.

A aquest efectes l'article 14.2 de la Llei 7/83, primer, i després l'article 21.2 de la Llei 1/98, van establir el dret dels infants a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui el català o el castellà, amb el consegüent dret d'opció dels pares.

Aquest dret d'opció tenia un origen legal, no constitucional doncs, segons que ha quedat establert, del dret a l'ensenyament reconegut a l'article 27 CE no se'n deriva

per sí mateix un dret d'opció per part dels usuaris pel que fa a la llengua vehicular (STC 337/94, FJ 9é).

D'acord amb l'esmentat marc legal, aquest Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va establir en el seu moment la necessitat que la resolució de preinscripció permetés als pares efectuar dita opció lingüística en l'àmbit de l'educació infantil i el primer cicle de l'ensenyament primari.

Ara be, la Llei 12/09, d'Educació, no incorpora l'anterior plantejament. Introdueix una altra alternativa d'integració en el sistema que és la ja apuntada a l'article 35.4 EAC. Això és, un sistema individualitzat d'acollida específicament en l'aspecte lingüístic -article 10.2-.

En aquest sentit, l'article 12.3 reconeix als pares i tutors la possibilitat d'instar l'atenció lingüística individualitzada pel primer ensenyament.

La qüestió és si, com defensa l'Advocat de l'Estat, continua subsistint la alternativa d'ensenyament monolingüe en el primer ensenyament segons allò reconegut històricament per la Llei de normalització lingüística i la Llei de política lingüística, o be aquesta possibilitat ha estat substituïda pel nou plantejament d'atenció pedagògica o reforç lingüístic individualitzat introduït per la Llei 9/12, d'educació.

Doncs be, cal considerar en aquest sentit que la Llei 9/12 ha establert un nou sistema d'integració a l'ensenyament que desplaça l'anterior. En efecte, en primer lloc, cal remarcar que l'opció pel sistema de conjunció o integració lingüística a l'ensenyament queda específicament establerta a l'Estatut d'Autonomia, que tanca el pas a la possibilitat de separació dels alumnes per raons lingüístiques. Un plantejament aquest que no admet la possibilitat de desdoblament diverses línies monolingües d'ensenyament -això és, un sistema de disjunció lingüística-, sense que el primer ensenyament sigui una excepció. En segon lloc, és clar que allò que introdueix la Llei d'educació és un concret sistema de recepció i integració lingüística dels alumnes en al sistema d'ensenyament, sistema que per la seva pròpia naturalesa i funció substitueix a l'anterior.

Cal afegir que aquesta previsió respon precisament a la necessitat d'un sistema d'acompanyament pedagògic i lingüístic dels alumnes que ho hagin de menester als efectes que es puguin integrar en el sistema d'ensenyament, funció que no és la pròpia de l'ensenyament monolingüe en la llengua habitual de l'alumne.

Aquesta és una conclusió que va abonar el Tribunal Suprem a la sentència de 19 de novembre de 2013 -recurs 3077/12, particularment a la interlocutòria d'aclariment de la sentència-. Plantejament que ha estat acollit per aquest mateix Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (v. gr. sentència de 23 de febrer de 2015, recurs 310/12).

Com s'ha argumentat anteriorment, el principi de no discriminació dels alumnes per raó de la llengua establert a l'Estatut d'Autonomia imposa un sistema d'ensenyament d'una única línia bilingüe, sistema que exclou per la seva pròpia naturalesa la llibertat d'opció per part dels usuaris. La Llei d'Educació de Catalunya ha estat consegüent amb aquest plantejament, establint a l'efecte un sistema de recolzament

lingüístic als alumnes que ho requereixin als efectes de facilitar la seva integració en el moment d'incorporar-se al sistema.

En aquest context, resulta que les resolucions de preinscripció impugnades no poden ser considerades il·legals en no incorporar un sistema d'opció de la llengua vehicular al primer ensenyament perquè, com s'ha dit, aquesta opció no existeix a partir de la Llei 12/09.

Per contra, el punt 8.7 de dites resolucions és consegüent amb la Llei 12/09, d'educació, en preveure una entrevista del director del centre amb els pares, mares o tutors dels alumnes la qual llengua habitual sigui el castellà als efectes que puguin instar una atenció lingüística individualitzada en aquesta llengua. Una possibilitat que és la prevista a la Llei esmentada com a sistema d'acollida.

Correspon en conseqüència desestimar el recurs en allò que es refereix a les resolucions de preinscripció impugnades.

CINQUÈ.- No concorren les circumstàncies que determinen la imposició els costos processals.

Atesos els fonaments esmentats,

HEM RESOLT

Primer.- Estimar parcialment el recurs interposat per l'Advocat de l'Estat, tot declarant l'obligació de la Generalitat de Catalunya d'adoptar les mesures que siguin necessàries als efectes de garantir que, als ensenyaments compresos al sistema educatiu de Catalunya, tots els alumnes rebin de manera efectiva i immediata l'ensenyament mitjançant la utilització vehicular normal de les dues llengües oficials en els percentatges que es determinin, que no podran ser inferiors al 25% en un i altre cas.

Segon.- Desestimar el recurs en la resta.

Tercer.- No efectuar pronunciament sobre les costos processals.

Notifiqueu aquesta sentència, que no és ferma. Contra la mateixa es pot deduir, si escau, recurs de cassació de conformitat amb allò que es disposa a la secció 3^a, capítol III, títol IV de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciós administrativa (LJCA). El recurs s'haurà de preparar en el termini previst a l'article 89.1 LJCA.

Ahora, s'adverteix que al BOE nº 162, de 16 de juliol de 2016, apareix publicat l'acord de 20 d'abril de 2016 de la Sala de govern del Tribunal Suprem sobre l'extensió màxima i altres condicions extrínseques dels escrits processals referits al recursos de cassació.

Porteu-ne testimoniatge a les actuacions principals.

Així, per aquesta sentència, ho pronunciem, manem i signem.

PUBLICACIÓ.- El dia d'avui i en audiència pública, l'Illm. Sr. Magistrat Ponent ha llegit i publicat la sentència anterior. En dono fe.

